

ایمپکت فاکتور یا IF

ایمپکت فاکتور **impact factor** اغلب به صورت مخفف IF نشان داده میشود به صورت میانگین تعداد دفعاتی که مقالات یک مجله در دو سال قبل از آن رفرنس داده می شود تعریف می شود. ایمپکت فاکتور به وسیله Eugene Garfield (بیانگذار موسسه تامسون ISI که بخشی از تامسون رویترز است) بنیان گذاری شد. ایمپکت فاکتور مجلات هر ساله برای مجلاتی که در لیست مجلات تامسون رویترز قرار دارند تعیین می شود. در پایان هر سال، مجله های تحت پوشش فهرست نویسی ISI که در فهرست وبگاه علم (Science=Web of) قرار گرفته اند، ارزیابی می شوند. این موسسه هر سال در ماه ژوئن (ماه ۶ میلادی) ایمپکت فاکتورهای مجلات در سال قبل را منتشر میکند که البته دستیابی به این ایمپکت فاکتورها هم رایگان نیست. مثلاً در ماه جون ۲۰۱۳ ایمپکت فاکتورهای مجلات در سال ۲۰۱۲ انتشار پیدا کرد و این ایمپکت فاکتور به مدت یکسال هم معتبر است یعنی تا انتشار ایمپکت فاکتور سال بعد... این شاخص مهمترین و در عین حال کاربردی ترین شاخص ارزیابی مجله ها از نظر ISI است.

اما نحوه محاسبه ایمپکت فاکتور (impact factor) یک مجله:

فرضا اگر در سال ۲۰۱۲ جمعاً ۴۰ ارجاع به یک مجله صورت گرفته باشد و در آن مجله در سال ۲۰۱۰ تعداد ۲۶ مقاله و در سال ۲۰۱۱ تعداد ۲۴ مقاله چاپ شده باشد، ضریب تاثیر یا ایمپکت فاکتور آن مجله از تقسیم ۴۰ بر ۵۰ به دست می آید که ۰٫۸ است. یعنی به طور متوسط هر مقاله آن نشریه ۰٫۸ مرتبه مورد استناد مقالات دیگر قرار گرفته است. بنابراین ایمپکت فاکتور تابع یک دوره سه ساله است که دو سال آن برای چاپ مقاله ها و سال سوم مربوط به ارجاعات به مقالات دو سال قبل است.

Immediacy index

Immediacy index که به آن شاخص آتی نیز گفته می شود مربوط به همان سال است و سالهای قبل در آن تاثیری ندارد. بعنوان مثال ضریب آتی برای مجله ای در سال ۲۰۱۲ از تقسیم تعداد ارجاعات به مقالات سال ۲۰۱۲ آن مجله به تعداد کل مقالاتی که مجله مذکور در سال ۲۰۱۲ چاپ کرده است.

Cited Half-Life

شاخص نیمه عمر استناد (Cited Half-Life) نیمه عمر ارجاعات یا نیمه عمر استناد است و به صورت تعداد سال هایی است که از سال ارزیابی باید به عقب برگشت تا شاهد پنجاه درصد کل ارجاعات به مجله در سال مورد ارزیابی باشیم. به عبارت دیگر، این شاخص مدت زمانی که نیمی از کل استنادات به آن مجله صورت پذیرفته باشد را نشان می دهد و در حقیقت سرعت کاهش میزان ارجاعات به مجله را بیان می کند.

بدیهی است که وقتی مقاله های یک مجله ارزش خود را برای ارجاعات، زود از دست بدهند (مقاله ها سطحی باشند و خیلی زود بی ارزش شوند)، تنها به مقاله های جدید مجله ارجاع داده می شود.

این موضوع باعث می شود که نیمه عمر ارجاعات به مجله کاهش یابد. بنابراین هر چه نیمه عمر ارجاعات به مجله بیشتر باشد، نشان می دهد که ارزش مقاله های مجله در طول زمان بیشتر حفظ شده است و هنوز مورد ارجاع قرار می گیرند.

در مجموع هرچه نیمه عمر ارجاعات به یک مجله بیشتر باشد، ارزش مجله بالاتر می رود.